

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД

За дейността на НЧ,,Искрица 1901“с.Скобелево,
общ.Димитровград през 2023г.

Уважаеми читалищни членове,

Измина първата година от новия мандат,който тече от 25.05.2023г..Както знаете беше преизбрано настоятелството в същия състав-за председател Емил Маринов;за секретар- Янка Христозова и членове- Тинка Янева,Недялка Георгиева и Жека Костадинова.

Приетата годишна програма и календарен план за 2023г.бяха основен ориентир в организиране на разнообразната културно-просветна дейност.

I.Библиотечно-информационна дейност

В това направление са изразходени 5817,89лв./ хонорар за библиотекаря,закупуване на нови книги,абонамент за интернет и вестници,организиране на Яворовите възпоменателни тържества срещи с поети и писатели и др./

Книжния фонд възлиза на 11088 тома книги.През годината са закупени 85 книги,на стойност 1370лв./1227,70лв.от тези средства са от спечелен проект към МК/.Новите книги са подредени в отделен стелаж с цел по-доброто им популяризиране.Всички книги са подредени съгласно ЗНБ.Правилно се водят инвентарната книга,книга за движение на библиотечния фонд, актова книга и книга за дарения.Проучва се читателското търсене,особено при учениците,които представят списъци с препоръчани заглавия от училището.Стараем се да осигурим необходимата им литература.

Литературните срещи, поетични и рецитаторски конкурси допринасят за засилване интереса към книгите.

Читалищното настоятелство може да се похвали с интересни културни прояви в това направление. Заслужава да се отбележи представянето на местните поети – Жеко Димитров, Антонина Димитрова и Тодорка Николова, от поетесата Величка Петрова. Получи се непринудена беседа с въпроси към Тодорка Николова и близките на Жеко Димитров и Антонина Димитрова. Участие взеха и представители на НЧ,,Христо Ботев 1871“с.Ябълково; НЧ,,Народен Будител 1928“с.Върбица; НЧ,,В.Левски 1929“с.Сталево; НЧ,,Пробуда 1896“с.Горски извор Нашите самодейки Недялка Тонева, Емилия Георгиева, Стоянка Николова, библиотекарятинка Янева и секретаря на читалището Янка Христозова рецитираха стихове на поетите, представени пред литературната аудитория. Златка Иванова изпълни подходящи лирични песни по стихове на Яворов и Славейков. Приключи една интересна поетична среща с желанието да се утвърди като традиция в дейността на библиотеката.

В Националния рецитаторски конкурс, проведен втория ден от Яворовите тържества, на 18.11.2023г., участие взеха представители най-вече от общ.Димитровград, общ.Чирпан и общ.Хасково. Първо място сред възрастните зае Мария Гаджова от гр.Чирпан, а сред децата Кристиян Николов от Езикова гимназия гр.Димитровград.

Електронните средства за масова информация до голяма степен намалиха интереса към книгите. Читалищното настоятелство си дава сметка за това и търси различни методи и похвати за активизиране на читателския интерес.

Библиотекарката Тинка Янева проучва читателското търсене/събира списъци от учениците, в които са посочени заглавията на препоръчаните от училището книги, популяризира

нови книги и др. Стреми се необходимата литература да бъде осигурена своевременно. Записаните читатели за 2023г. са 119. За всички има въведени картони. Посещенията в библиотеката са 311, а заетите книги 265. Излъчен беше и най-добър читател на годината – Емилия Велинова. Читалищното настоятелство я награди с биографичната книга за Стефан Данаилов.

Уважаеми читалищни членове,

Особено важно е този богат книжен фонд, с който разполага библиотеката 11088 тома книги, да бъде съхранен. Помещението има остра нужда от ремонт, който следва да бъде извършен през 2024г. Надяваме се необходимите средства за ремонта да ни бъдат осигурени, а подготовката на помещението-преместване на книгите в съседното помещение ще бъде задача на читалищния персонал.

II. Художествена самодейност и културно-масови прояви

В това направление са изразходвани 17798,01 лв. Тук влизат разходите за хонорарите на секретаря, художествените ръководители на групите за автентичен фолклор и ДТС и изобразително изкуство, изяви на самодейните състави, рекламни материали, командировки, озвучаване, видеозаписи, жури и други.

През 2023г. напълно бе възстановен и изпълнен с ново съдържание културния живот в селото. Проведени бяха културни прояви, четири от които оставиха трайни следи в паметта на родолюбивите Скобелевци. На 01.05.2023г. беше проведен IV-ти Регионален фестивал „Турското робство и борбата за освобождение в българските народни песни“. Получи се неочаквано голям интерес, факт за което е огромният брой участници – 300 души от 29 читалища. Революционните песни и стиховете на Ботев, изпълнени от самодейния ни колектив, под

ръководството на Златка Иванова, въведоха присъстващите в мрачната епоха на петвековното робство. Изявите на редица колективи от Хасковска и Старозагорска област представиха богато разнообразие от песни, създадени от творческия гений на българския народ. Подредена беше изложба оръжия от времето на Априлското въстание, представени от гостуващата ни за втори път патриотична формация „Традиция“ от Нова Загора. Непринудено IV-ия Регионален фестивал премина в Национален, който тази година ще бъде обявен като първи такъв. Ежегодно събитие за селото е регионалният събор „Петдесетница“, който се провежда 50 дни след Великден. В организирането му най-активно участва кмета и председателя на читалището Емил Маринов. Гостуването на детска формация „Галаксио“ достави естетическа наслада на хората. Оркестър и този път създаде настроение – хора и веселие до късно вечерта, от което трудовите хора искрено се нуждаят. Като традиция се утвърди и честването на Деня на Независимостта – 22.09.2023г. В програмата участват предимно деца, под мотото „Моето лято, в моето родно село“. Чрез проведените конкурси, по рисуване, рецитиране и краезнание, родителите могат да видят какво са научили техните деца през лятната ваканция в организираните клубове, кръжоци и самодейни групи в читалището. Недоумение буди факта, че все още има родители, които ограничават децата си от участие. Децата са нашето бъдеще, защото от тяхната образователна и възпитателна подготовка зависи по-нататъшното развитие на страната ни. Читалищното настоятелство благодари на близките на Снежана Антонова, Моника Владимирова, Златомира Ивайлова и Християна Стойчева, които оценят ползата от организираните дейности в читалището през лятната ваканция, осигурявайки редовното им присъствие. През 2023г. в конкурсите се включиха и

деца от с.Горски извор и с.Сталево.Така че местното традиционно детско парти прерастна в регионално.През 2024г.в състезателните дейности ще бъдат включени и деца освен от посочените по-горе села и от селата Ябълково и Върбица. Емблема на селото ни са Яворовите възпоменателни тържества – XV-ти през 2023г.,които преминаха в рамките на два дни – 17.11.и 18.11.2023г.Наред с нашите самодейни колективи – фолклорната група и детския танцов състав,активно участие взеха самодейците от НЧ,,П.К.Яворов 1867“гр.Чирпан.Жури в състав: Кольо Петров и членове Тодорка Николова и Таня Христова класираха най-добрите.Наградите бяха осигурени от една голяма българка,с възрожденски дух - Скобелевката Станка Захаријева, която увлече и сестра си в дарителската акция.За наша чест връчването на наградите и тази година имахме възможност да поверим на големия съвременен поет,директор на НЛМ гр.София Атанас Капралов.Считаме,че литературните прояви играят изключително важна роля за възпитаване на подрастващите в любов към поезията,за обогатяване знанията им по литература. През година редуваме рецитаторски с творчески конкурси. В 2022г.за първи път Националния творчески поетичен конкурс беше проведен с международно участие.Тази година за втори път предстои да реализираме подобен проект с помощта на нашите значими партньори от НЛМ гр.София и СНП гр.София, НФ,,П.К.Яворов“ гр.Чирпан.Разбира се основен съорганизатор в осъществяване на различните дейности на читалището, е ОУ,,В.Левски“ с.Ябълково.

Анализирахме накратко само част от тържествата.В рамките на един доклад е невъзможно да опишем всички културни прояви. Стремехът ни е те да достигат до повече хора и да съдействат по-ефективно за задоволяване на духовните им потребности. И в бъдеще ЧН следва да полага усилия за търсене на разнообразни

форми и средства в културната дейност, за по-голям обхват на населението и възпитаване на морални ценности у него.

Тук голяма е ролята на художествената самодейност.

В читалището функционират следните самодейни състави: група за автентичен фолклор, група за стари градски песни, група за автентични ритуали и детски танцов състав. Всички посочени формации имаха изяви не само на местно ниво и в съседните села, но и в национални и един международен фестивал. За първи път, през 2023г. всички самодейни колективи имаха не само изяви, но и награди. Групата за автентичен фолклор с художествен ръководител Златка Иванова получи два бронзови медала /в гр. Неделино и с. Добрич/ и един златен в гр. Хасково / НФ „С песните на Т. Кожухаров /; групата за стари градски песни два бронзови медала /с. Крум и гр. Свиленград /; групата за автентични ритуали - бронзов медал от с. Лозен; ДТС – бронзов с. Добрич. Утвърден индивидуален изпълнител, с който искрено се гордеем е блестящата изпълнителка както на народни песни, така и от други жанрове. Може би 2023г е рекордна за Златка – второ място и парична награда от многохилядния Национален фестивал „Заблеяло ми агънце“ на Петропавловския събор; пет златни медала /гр. Неделино, гр. Хасково, гр. Свиленград-с парична награда за изпълнение на стари градски песни, с. Лозен, с. Добрич/ Хубаво е, че и един нов талант изгрява в читалището ни и се утвърждава, благодарение на усилията и помощта на Златка Иванова. Девет годишния Красимир Монеv през 2023г. получи 3 медала – два сребърни / гр. Неделино и гр. Хасково / и един златен в с. Добрич. Майка му самодейката Зинаида Монева се отнася много отговорно относно подготовката на детето и развитие на таланта му. Друг индивидуален изпълнител, който участва в редица читалищни изяви е Румен Димитров. В с. Лозен неговото изпълнение на гайда получи бронзов медал.

Уважаеми читалищни дейци,

Наред с индивидуалните изпълнители похвала заслужават и участниците в самодейните колективи. Сърцати хора забравяйки за старост и болезки, съхраняват и популяризират богатството и красотата на българския фолклор. ЧН благодари най-сърдечно на Златка Иванова, Емилия Георгиева, Жека Костадинова, Зинаида Монева, Ирина Ганчева, Магда Колева, Минка Янчева, Недялка Тонева, Недялка Георгиева, Стоянка Николова и Янка Тенчева. В ритуалите активно участваха Колка Делчева, Захаринка Атанасова и сем. Мариана и Румен Димитрови.

ЧН оценява високо отговорното отношение, което прояви Захаринка Атанасова, включвайки се в групата за автентичен фолклор, която крещящо се нуждае от ново попълнение.

Работата с децата по отношение включването им в самодейността е от изключителна важност за формиране на моралния им облик. ЧН ревниво пази високата награда на Агенцията за закрила на детето към МС, връчена през годините единствено на нашето читалище от общ. Димитровград. Това ни даде изключителен стимул да продължим усилията си, в партньорство с училището и други органи и институции за образованието и възпитанието на децата, които са приоритет за обществото. Привличането на педагог и специалист по хореография от Младежки център гр. Димитровград - Веселина Митева, беше от изключителна важност за Скобелевските деца. На Яворовите празници ДТС показа много добро изпълнение, което се приближава до това на „Галаксико“ от Димитровград. Добре функционира и ръководения от Митева кръжок по изобразително изкуство.

Организиран бяха и клуб „Библиотека“ с р-л Тинка Янева и „Краезнание“ и „Рецитиране“ с р-л Янка Христозова, които функционират, както и посочените по-горе форми на дейност с

учениците от 01.07.23г. до 22.09.23г.

В многостранната дейност на читалището особено място заема и кулинарното изкуство. Предаваните умения, в това отношение от поколение на поколение, биват демонстрирани на редица изложби. През 2023г. участие в кулинарни изложби имахме в Петропавловския събор, в с. Крум, в с. Средно градище, в с. Сталево и на Коледа в гр. Димитровград. Най-умели и редовни участнички са Колка Делчева, Стоянка Николова, Дорка Толева, Мая Лазарова, Минка Атанасова, Златка Иванова, Емилия Георгиева. Питата на Колка Делчева спечели първо място на празника на плодородието в с. Крум; содената питка на Емилия Георгиева на изложбата в с. Сталево получи първо място; сармите на Дорка Толева получиха награда за „постни ястия“ в гр. Димитровград.

С изключителен усет и проявена инициатива при подреждане на Скобелевската маса, се откроява Стоянка Николова, която представя новаторски дух и естетика.

В плетачеството награди от Международния ден на плетивото в с. Крум получиха за първо място Недялка Георгиева и трето място Недялка Тонева.

Уважаеми читалищни дейци,

Широка е сферата на културни прояви и ЧН се старее да разширява обхвата и разнообразява формите и средствата за организирането им. В бъдеще този дух следва да продължи и се усъвършенства. Наложителни са по-ефективни мерки и обхват на повече деца в различните образователни и възпитателни форми на дейност в читалището. Приоритет и през 2024г. следва да бъде работата на ЧН с подрастващото поколение. Разбира се, в предвид предстоящите изяви на фолклорните групи, изключително необходимо е да се подобри и реквизита. Наложително е да се предвидят средства в бюджета за 2024г. за изработване на три женски носии/аладжи/, а също така и една детска носия за

момче.Още повече,че планираме изяви в НФ на българската носия в Рибарица,Тетевенско.

III.Подобряване на материалната база и финансова дейност

За 2023г.получихме държавна субсидия в размер на 25925лв. за читалищна дейност и 10470лв.за ремонт – смяна на дограма на прозорците в библиотеката и читалнята и една врата.Спечелен бе проект към МК за нови книги в размер на 1227,70лв.и за Яворовите тържества в размер на 842лв.,а от рента на селско- стопанска земя получихме 1320лв.;от дарения 1050лв.-400лв.от Станка Захариева,100лв.от Запрянка Захариева;300лв.от НЕОХИМ гр.Димитровград;200лв.от Таня и Тенчо Теневи и платена храна за 300 участници в Регионалния фолклорен фестивал на стойност 750лв.и 50лв.от „Инженеринг“ гр.Димитровград; от членски внос 159лв.Общо 40272,85лв. - 10470лв.от които за ремонт. Приблизително 8000лв.бяха изразходвани за четирите по-големи културни прояви в селото - озвучаване, видеозапис, жури, транспортни разходи.За транспортни разходи,нощувки и дневни в един международен и три национални фестивала – 5000лв. За традиционните ежемесечни празници в Скобелево,гостувания в съседни села и кулинарни изложби 1000лв.Хонорари на служителите и общия работник/до м.октомври 2023г./ 8200лв. Хонорар на художествените ръководители на ДТС,фолклорната група и изобразително изкуство – 3000лв.; за жури и водещи в конкурсите и фестивала – 1100лв.; за изпълнение на Т.Кожухаров и Д.Кожухарова – 300лв. Значителни средства, над 2000лв. се заделят и за работа с децата на читалището. Организиране на викторини,конкурси и други или общо разходи- 40272,85лв. Остатък за 2024г. – 121,75лв. Всеки финансов разход е предшестван от решение на читалищното настоятелство. Средствата са изразходвани при пълна прозрачност и

публичност.

Бюджетът, който предстои да приемем на това събрание следва добре да анализираме и го приемем такъв, че да може най-ефективно да съдейства за развитие на читалищната дейност.

IV. Ръководство и управление на читалищната дейност

Настоятелството продължава да работи в екип. Своевременно се обсъждат и анализират проблеми, планове, отчети, сценарии и други. През 2023 г. са проведени общо 13 заседания на ЧН и едно общо събрание - отчетно-изборно. Председателя на читалището участва активно в реализиране на планираните ремонтни дейности в читалищната сграда/смяна дограмата на прозорците в две помещения и врата/; помага и подкрепя разработките на проекти, за разнообразяване културния живот в селото. Секретаря и библиотекарят работят съвместно по планиране, организиране и отчитане на читалищната дейност. Изпълняват съответно и касиерските и домакинските задължения. През 2023 г. подготвиха и спечелиха два проекта – за нови книги, към МК и за Яворовите тържества към общ. Димитровград, съответно на стойност 1227,70 лв. и 842 лв. Полагат усилия за привличане на децата в читалищната дейност, особено през лятната ваканция.

Консултант-счетоводител от Димитровград изготвя ежемесечно финансови справки за приходите и разходите; осъществява контактите с НАП и НОИ; извършва преводите по банков път. Жека Костадинова и Недялка Георгиева като членове на настоятелството участват активно в читалищната дейност – помагат при организиране и провеждане на културните прояви в селото. Читалищното настоятелство реализира своята дейност, като се опира на широк кръг активисти. И през 2023 г. специална помощ ни оказва Таня Маринова при реализиране на различни дейности в читалището.

Вече споменахме по-горе за самодейките и участничките в различните културни прояви, кулинарни изложби, плетива и други.

Проверителната комисия функционира нормално след избора на нови членове на 25.05.2023г. – Диана Йорданова – председател и членове – Христинка Иванова и Магда Колева се отнасят сериозно и с чувство на отговорност към общественото задължение, възложено от Общото събрание. Проверяват всички документи и дават препоръки за отстраняване на констатирани грешки.

Уважаеми читалищни членове,

Много важно условие за по-голяма ефективност в културно-просветната дейност на читалището е доброто взаимодействие с други институции, органи и организации. Особено много разчитаме на колектива на ОУ „В. Левски“ с. Ябълково, който е най-незаменим партньор в реализиране на редица културни инициативи с децата. Много добро е взаимодействието и с пенсионерския клуб при организиране на всички местни празници. Уредника на клуба Мая Лазарова се включва много активно и лично участва при подготовка на редица културни прояви, изложби и коктейли.

Малко са читалищата в общината, които могат да се похвалят с такива трайни контакти и партньорства, като имаме с НЛМ гр. София, НФ „П. К. Яворов“, къща музей „П. К. Яворов“ и НЧ „П. К. Яворов 1867“ гр. Чирпан, дружество за просвета и култура „Ереван“ гр. Пловдив. Това е много важно условие за по-висока научност и резултатност в реализиране на културно-просветната дейност сред населението.

Драги читалищни членове,

Нека всички заедно, и през 2024г. с нестихващ ентузиазъм

НЧ „ИСКРИЦА 1901“ с. Скобелево

утвърждаване положителното в работата, като го изпълваме с
ново съдържание, съответстващо на духа на времето.

Благодарим за вниманието.